

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

VI. S. Bruno. Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & contemlor, ut videam, quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. Habac. 2. v. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

VI.

S. Bruno.

Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & contemplanbor, ut videam, quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. Habac. 2. v. 1.

Considera, quisquis attentè considerat id, quod propositum est magno Patriarchæ Brunoni, quando fundamenta jecit Instituti tam prædicti in montibus Gratiano-politanis maxime inaccessibleibus, judicatum, haussisse illud è verbis Prophetæ, quæ hoc loco meditanda sumuntur. Primum, quod propositum illi erat, erat solerter excubare in sui custodiam: *Super custodiam meam stabo*, quia verò id consequi nemo potest, nisi instar militis numerosis undique cingatur munimentis, ideo subiungit: *& figam gradum super munitionem*. tum verò ita bene intus forisque defensus quid porro agere sanctus statuit? statuit in munitione suâ consistere instar excubitoris attentissimi ad contemplanandum, quid in morte Christus esset quaesiturus circa cogitationes, verba, & opera, quæ in vita perâisset. & quid ipse redditurus esset responsi. *Et contemplanbor, ut videam, quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me.* quippe territus hic sanctus spectaculo Doctoris Parisini, qui ter de sandapila clamabat, se fuisse

se præsentatum Judici, examinatum, & condemnatum, inde sumpsit occasionem cum socijs secedendi in eas cavernas tunc adeò ab omni hominum commercio remotas, & rationes vitæ suæ ex proposito perpendendi. Situ in eundem modum verba ista Prophetæ verteris ad tuum commodum, & quantum prodesse aliquando ad salutem possunt! Neque dicas verba ista hinc à Propheta prolata secundum litteram occasione sermonis de primo Christi in hunc mundum adventu, ut ex sequentibus colligitur: *Apparebit in finem, & non mentietur; si moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit.* quandoquidem non ignoras, primum Christi adventum & secundum facile invicem commutari.

2. Considera imprimis adhibendam custodiam tam internam, quàm externam. *Super custodiam meam stabo.* Ecce custodiam interiorem. *& figam gradum super munitionem.* Ecce exteriorem. quoad interiorem dicere oportet: *super custodiam meam stabo, nec sustinebo, ut quisquam progredia-*

Z z z z

grediatur ad violandum cor meum. *Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit, hoc est, vita & mors.* Prov. 4. v. 23. Cor tuum est instar arcis, à qua vita spiritualis animæ tuæ morsq; dependet. Tres sunt hostes, qui inter se fœderati continuo anhelant, ut eo potiantur. Circa te Mundus est, infra Caro, supra diabolus. Mundus obsidet vanitate. Caro voluptate impugnat, diabolus iniquitate quatit. vide proinde, an non supra, & infra, omnique ex parte custodia sit opus. contra Mundum tueri te debes Paupertatis studio, contra Carnem servare te debes Puritatis amore, contra demonem securitatem tibi præstare debes imprimis in oratione per recursum ad Dominum, deinde in Obedientia ad ejus in terra Vicarium. *Omni custodia serva cor tuum.* Ita est, custodia ejusmodi non potest in omnibus esse eadem, sed in quolibet conditioni status accomodata. unde non solum dicit Propheta: *Super custodiam stabo, sed super custodiam meam.* Diversa debet esse custodia Virginis, & conjugate, Clerici, & Laici, Monachi, & Liberi, Negotiosi, & Contemplativi. ideo juxta obligationem tui status dicere oportet: *super custodiam meam stabo.* id est, super custodiam, quæ mihi convenire possit, rigidissimam, maximèque restrictam, & quantum ista? cogita, & cognosces.

3. Considera, nullam arcem, ut ut fortis illa sit, & bene custodita, satis esse securam, nisi externa quoque munimenta accedant. ideo Propheta sub-

jungit: *& figam gradum super munitionem.* quem illa munio, qua sermo est? sunt sepes, & palis fixi, claustraque, si ita loqui licet, quibus non permittitur, ut nullus in prioni obnoxia arx erit, quin pateat accessus. alias improvidis ostioni obnoxia arx erit, quin tempore stivè cavere possis. Itaque ut bene custodias, necesse est non ad domum tuam commercia suppellex vel suspecta. quanquam parum ea intro non admitti, situ ad illa erenda foras prodeas. unde cecitavit Propheta: *& figam gradum super munitionem.* cur super? an non erat dicere *intra?* Nequaquam. standum tibi in ipsis munimentis, qui in apice propugnaculi aliquo cubat, ut etiam eminus propinquantes propinquantem. *Super Speculam domini ego sum, stans totis noctibus.* 21. v. 8. o quantum habent momenti omnes istæ custodiæ, si quis consequi salutem. nonne vides, quanta curâ ubique soleant adhiberi, cum aliquem ab armis hostilibus defendendum? & tamen arma illa, ferro, & igne sæviunt, quid possunt mortem afferre temporalem tantum, & durum tibi videtur eos uti, ut animam ab armis protegas, quæ mortem afferunt æternam? *super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem.*

4. Considera in hac custodia nunquam fore otiosum. nam praesentiam, quod procul à te arceas, ut tuis omnes hostiles, quod non procul est, habebis occasionem ferio cogit

de supremam horam, quod fieri unice
 nostri inereest in hoc mundo. an for-
 titeris quamprimùm venturam Do-
 minam, ut à te strictissimam exigat ra-
 tionem? quid agis igitur, quòd nun-
 quam sermò expendas, quid ille dictu-
 rus sit, neque statuas, quid illi sis re-
 sponditurus? hoc est negotium, quod
 sine comparatione premere te magis
 debet quovis alio. atque ideo omnis
 rationis expertus es, si solùm per inter-
 valla, & perfunctorie duntaxat de illo
 cogites. Non sic ago: sed audi, quo-
 modo locutus si. vir etiam sanctus.
*Et contemplanor, ut videam, quid dica-
 tur mihi, & quid respondeam ad ar-
 guentem me.* Non solùm agebat, *co-
 gito*, sed *contemplanor*, quia cogita-
 tione opus est attentà & accuratâ, at-
 que in genere suo tam fixâ, quàm sit
 illa excellè contemplationis. ò si
 mentem aliquando figeres non solùm
 in cogitando, sed contemplanando Ju-
 dicio, quàm brevi fores alius & diver-
 saria te ipso!

¶ Considera, si hîc de Judicio ser-
 mo sit, meritò potuisse dicere Prophe-
 tam: *Contemplanor, ut videam, quid
 dicatur mihi, & quid respondeam ad ju-
 dicantem me.* Attamen ille dicere ma-
 gis arguentem, & id quidem sapientif-
 simè. Sic enim uno verbo vivacissimè
 expressit, quidquid in illo Judicio
 formidabile invenitur. Vox ista *Ar-
 guere* quatuor habet sensus in Scriptu-
 ra significatos. aliquando significat
Manifestare. *Vinum corda superbo-
 rum arguet, in ebrietate potatum.* Eccl.
 31. v. 31. & sic in Judicio DEUS arguet

peccatorem, quia dupliciter manife-
 stabit. primò ipsi soli in Judicio parti-
 culari. *Arguam te, & statuam contra
 faciem tuam.* Pl. 49. v. 11. deinde in
 Judicio universali coram oculis Uni-
 versis. *Quare detraxisti sermonibus
 veritatis, cum è vobis nullus sit, qui
 possit arguere me,* hoc est de falsitate
 convincere. & sic in Judicio DEUS
 arguet peccatorem efficiendo, ut pos-
 sit quasi manibus palpate, si damne-
 tur; de nemine queri ipsum posse, nisi
 de seipso. *Numquid timens* (sicut
 qui arguens disputando aliud afferre
 nequit nisi debile argumentum)
*Numquid timens arguet te, & veniet
 tecum in Judicium?* Job. 22. v. 4.
 Convincer illum argumentis genera-
 libus sumptis ex communibus publi-
 cisque auxilijs, quæ illi contulit ad sa-
 lutem: & convincet argumentis par-
 ticularibus ex privatis propriisque ad-
 miniculis. Aliquando *Argue* signi-
 ficat exprobrando confundere. *Pec-
 cantem coram omnibus arguere,* id est,
*reprehende, ut & ceteri timorem ha-
 beant.* 1. Tim. 5. v. 20. & sic in Judi-
 cio DEUS arguet peccatorem expro-
 brando tot delicta contra leges om-
 nes commissa. *Ecce venit Dominus
 facere judicium contra omnes, & ar-
 guere omnes impios de omnibus operi-
 bus impietatis eorum, quibus impiè e-
 gerunt, & de omnibus duris, qua locu-
 ti sunt contra DEUM.* Judæ v. 15.
 Aliquando significat condemnare post
 Judicium. *Et hos quidem argute ju-
 dicatos,* hoc est, *damnate*: illos verò
salvate de igne rapientes. Judæ 23.

ita Dominus in *Judicio Arguet* denique omnem peccatorem condemnans ad ignem æternum. *Domine ne in furore tuo arguas me*, id est, *ne punias me in inferno, neque in irâ tuâ corripas me*, hoc est, *ne punias me in purgatorio*, quæ est satis communis interpretatio. Pl. 27. v. 1. Vide nunc, an habeas in hoc verbo materiam totâ vitâ tuâ contemplandi. Habes imprimis id cogitandum, quod Dominus dicet tibi, quando arguet te quolibet ex his modis quatuor hæcenus ad-

ductis, id est, cum oculis tuis obijeris iniquitates tuas, cum te convincas, cum confunder, & condemnabis. Habes deinde cogitandum, quid in quolibet respondeas. quæ cum ita sint, an non meritò tu quoque concludas, quod S. Bruno maximâ utilitate hæc conclusit? *Super custodiam vocem verbi, & figam gradum super manum meam, & contemplantor, ut videam, quid dicatur mihi, & quid respondeatur ad arguentem mi.*

VII.

Ego sum vitis, & vos Palmites. Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere.
Jo. 5. v. 5.

1. Considera, quemadmodum Palmites indigent vite, & vitis non indiget palmicibus, ita nos inter & Christum contingere. Abscinde de vite palmitem, abscinde secundum, & tertium, vitis semper vigorem suum retinet, progerminare novos potest. at Palmes nihil habet amplius pristini vigoris. Hoc igitur est, quod Christus præfenti loco insinuare nobis potissimum voluit, cum ait: *Ego sum vitis, vos palmites*, nempe ex una parte non indigere se nobis: *Quid prodest DEO, si justus fueris?* Job. 22. v. 3. ex alia verò non minus indigere nos ipso, quam quivis palmitem suâ vite. ò si intus perspiceres summam illam necessitatem, quâ tu

indiges Christo, & nullam omnino, quâ ipse egeat tui. quam proculciter demitteres in ejus præfentia, & quæ ferè cuperes in illo manere, ut eodem palmitem fortis contra rabiões nives, & asperum quodq; genus procellarum! *Quis nos separat a caritate Christi? Tribulatio? an persecutio? an fames?* &c. Rom. 8. v. 35.

2. Considera, quid sit, quod dicitur, manere in Christo, hæc palmes manet in vite. est ita manere in Christo, ut in te vigorem suum potest transfundere. est manere continuè in eo amando. id quod ipse præfenti infra declaravit his verbis: *Manete in dilectione meâ.* Palmitem vitæ jam resectos à vite, & videbis ad